

Nr 483

Av herr Lothigius m. fl., *angående utlandssvenskarnas rösträtt.*

(Lika lydande med motion nr 419 i Första kammaren)

Efter upprepade motionskrav från vårt håll under flera decennier och många utredningar framlade Kungl. Maj:t för 1967 års höstriksdag förslag om ändringar i vallagstiftningen för att bereda utlandssvenskar möjlighet att delta i andrakammarval och folkomröstningar i Sverige. Förslaget bifölls av den socialdemokratiska majoriteten i riksdagen. Beslutets innebörd var att svensk medborgare, som flyttat utomlands och upphört att vara mantalsskriven i Sverige, efter ansökan kunde upptas i särskild röstlängd, om vederbörande varit kyrkobokförd i Sverige någon gång under de fem kalenderåren närmast före det år då röstlängden upprättas samt dessutom uppfyller de villkor i övrigt som föreskrives i riksdagsordningen.

Vi vände oss redan då mot den begränsning av den röstberättigade kretsen som förslaget och riksdagens beslut innebar. Vi kunde inte dela den uppfattning som en av utredningarna, 1955 års valutredning, framfört att kravet på en snäv tidsgräns skulle vara en naturlig och riktig tanke. I motionen från vårt håll om att ingen tidsgräns skulle finnas framhölls bland annat, att en fixerad tidsgräns näppeligen kunde vara en tillförlitlig mätare på utlandssvenskens förtrogenhet med svensk samhällsutveckling och de problem som är aktuella i den svenska politiken. Nutidens kommunikationer gjorde det möjligt för utlandssvenskarna även i avlägsna länder att på ett helt annat sätt än tidigare hålla kontinuerlig kontakt med hemlandet, även om de varit bosatta utomlands under lång tid. Å andra sidan kunde det finnas utlandssvenskar, vilka endast under kort tid varit bosatta utomlands på närmare håll, som har ringa kontakt med Sverige. Den förra kategorin skulle uteslutas från rösträtt men icke den senare. Den av riksdagens majoritet godtagna snäva tidsgränsen skulle utesluta många utlandssvenskar, vilkas uppgift var att företräda och tillvarata svenska intressen och vilka just därför är starkt beroende av nära kontakt med den ekonomiska och politiska utvecklingen i vårt land.

Mot tidsgränsen talade med särskild styrka att den efter kort tid skulle utesluta ett stort antal utlandssvenskar vilka vid nästkommande val uppfyllde villkoren för att bli upptagna i den särskilda röstlängden.

Vid föregående års riksdag väcktes ånyo motioner om att tidsgränsen skulle upphävas. Motionerna avlogs av riksdagsmajoriteten.

Vi vidhåller vår uppfattning att ingen gräns bör dragas för utomlands bosatta svenska medborgares rätt att delta i valen. Så länge de är svenska medborgare och uppfyller villkoren i övrigt äger de enligt 16 § riksdagsordningen rätt att delta i val till riksdagens andra kammare.

Under återopande av vad här anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta om sådan ändring i lagen om val till riksdagen att svensk medborgare, som ej är mantalskriven i riket men någon gång varit här kyrkobokförd, må kunna upptagas i särskild röstlängd.

Stockholm den 28 januari 1969

Carl-Wilh. Lothigius (m) Ove Nordstrandh (m) Gunnar Oskarson (m)